

10. Sep. 1843

FAKTA

Dato:
10. Sep. 1843

Sidetal:
Dagbog C, side 19-20

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, II, 4°

Trykt udgave:
N.L. Faaborg (red.): "Johan Thomas
Lundbyes erindringer fra Røsnæs og
Skarresø" i Fund og Forskning, XV,
1968, s. 56-57; Jesper Svenningsen
(red.): Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 192-193

TRANSSKRIFTION

Egnen ved Skarritsø. Vedbygaard 10 Sept 1843.

Thorsdagen den 7 Sept, Kl: 5½ gik jeg fra Kallundborg. Veien til Viskinde var mig vel bekendt; derfra gik jeg forbi Svedbøllegavl, hvor jeg fra en Bakke havde en smuk Udsigt over en stor Eng, som jeg antog maatte være, hvor Vandet efter Sigende i ældre Tid skal have gaaet ind. Derfra kom jeg til det smukke Avnsøe, hvor Kirken ligger lavt nede ved en lille Sø, og, ikke langt herfra er det at Egnen ved Kongens Møller antager en saa yndig Karakter, som jeg neppe noget Sted i Sælland har seet smukkere. 5 Vandmøller ligge her tæt ved hinanden, og imellem dem frodige Enge med Buske og Smaaavande besatte med Aakander, uden om det Hele Skoven. Mellem Strids- og Rangle Mølle gik jeg ind i Skoven og nærmede mig Skarresøen. Paa denne Kant af Søen havde jeg aldrig været, og det var fornemmelig for at gjøre mig lidt bekendt dermed at jeg var gaaet herhen. Jeg fandt et mig betegnet Sted, som jeg maa tilstaa ogsaa var endnu langt kjønnere end hvad jeg ved denne Sø tidligere havde seet. Delhoved Skoven sprang ud i Vandet med flere Odder; tilvenstre laa den lille Ø, heelt bevoxet med Træer og Buske. Jeg gjorde et Udkast af Partiet, som tog saa lang Tid, som var nødvendig for at jeg kunde hvile mig efter Vandringen fra Kallundborg, paa hvilken Tour jeg slet ikke havde hvilet, noget [overstreget: som] jeg undgaaer saa længe som muligt, hvor intet Seeværdigt er. Jeg strøfede nu om i Skoven lidt, og gik derpaa ud paa Bankerne ved Holmstrup, hvorfra man har en viid og herlig Udsigt. Disse Banker strække sig i en Række fra Skarritsø til Holmstrup og ere nu for en Deel bevoxede •20• med Lyng og Enebær Krat, som danner [overstreget: den deilig] en herlig Forgrund til de mageløse deilige Landskaber man her hvert Øieblik finder. For ikke mange Aar tilbage var her ikke Spor af Dyrkning; men nu har Plougen ogsaa jevnet Omridsene af disse smukke Bakker og gjordt dem lig alle andre. I Holmstrup Kirke har jeg før været¹ og glædet mig over at see smukke Levninger af ældre Stole. Kirken er stor og anseelig. Man viste mig dengang Gjemmestedet for en Reliquie i Alterbordet og en smuk Alterkalk opbevares tilligemed et Røgelseskar i et Skab. Derfra kom jeg til Bromølle, hvor jeg lod mig føre hen i Skoven for at see en Steen af usædvanlig Størrelse der skulde ligge. Den var, saa nøie jeg kunde skjønne ved at skridte om den, omtr: 30 Alen i Omfang, men for øvrigt ikke malerisk, da dens Overflade er temmelig jevn. En anden Steen var smukkere: den var kløvet og i Spalten var voxet en Vidie af betydelig Størrelse op; en Kilde rislede ved Foden af den. Fra en Bakke saae jeg ud over den store Aamose, der som en uhyre Flade altid for mig har en stor Interesse. Jeg gik videre og naaede hertil Vedbygaard om Eftermiddagen ikke saa træt som udmattet af Varme, da Randselen var vel heed at slæbe paa en deilig varm Septemberdag. Denne Tour til Skarritsø var Finalet af min Sommerreise for iaar, da jeg nu atter skal vende tilbage til Hovedstaden, og see til, hvad jeg kan bringe ud af denne Sommers

Studier.

---

¹ Lundbyes tidligere besøg i Holmstrup fandt sted 4. september 1842 og er omtalt i dagbogen 2. oktober 1842.

Eggen ved Skarrit sø. Nethjgaard 10 Sept 1843.

Onsdagen den 7 Sept. Kl: 5½ gik jeg fra Kallundborg. Mien
til Ni. Kiønde var mig vel bekjendt; herfra gik jeg først ned
hølle gaad, hvor jeg fra en Bakke havde en smuk Udsigt over
en stor Eng, som jeg antog maatte være, hvor Vandet efter Siges
de i ældre Tid skal have gaaet ind. Herfra kom jeg til det
smukke Aunsoe, hvor Kirken ligger lavt inde ved en lille
Sø, og, ikke længe herfra er det at Eggen ved Kongens
Mølle antog en saa yndig Karakter, som jeg neppe
noget Sted i Lolland har set smukkere. Vandet ligger
lige højt ved hinanden, og imellem dem findes
Enger med Binske og Smaaavende besatte med Aakander,
inden om det hele Skoven. Mellem Strids- og Dangle
Mølle gik jeg ind i Skoven og nærmede mig Skarrit
søen. Paa denne kant af Tæen havde jeg aldrig været,
og det var fornemmelig for at gjøre mig lidt bekjendt
dermed at jeg var gaaet herhen. Jeg fandt et mig bety-
deligt Sted, som jeg maaske tilstaa ogsaa var endda længe
kjennere end hvad jeg ved denne Sø tidligere havde set.
Det høje Skoven sprang ind i Vandet tillige med flere
Odder. Til venstre var den lille Sø, heelt bevoxet med Træer
og Binske. Jeg gjord et Møst af Partiet, som jeg saa længe
Tid, som var saaledes for at jeg kunde Merke mig efter
Vandringen fra Kallundborg, naar her den Tær jeg slet
ikke havde husket, noget som jeg indgaaer saa længe
som muligt, hvor intet Seerdsigt er. Jeg strøfede
mig om i Skoven lidt, og gik derpaa ind paa Bankerne
ved Kløbenstrøg, herfra man har en vid og herlig
Udsigt. Disse Banker strækk sig i en Række fra
Skarrit sø til Kløbenstrøg og ere mig for en del bevoxede.

med Ijng og Enebau Krat, som danner det bedste
en herlig Forgrund til de mageløse deilige Landskaber
man her hvert Øieblik finder. For ikke mange Aar
tilbage var her ikke Spor af Dybning; men nu har
Slengten ogsaa paaet Omridsene af disse smukke
Bakker og gjordt dem lig alle andre. I Kholmstrøms
Kirke har j for været og glædet mig over at see smukke
ke Levninger af ældre Stole. Kirken er stor og enselig.
Man viste mig dengang Gjennestødet for en Reliquie
i Alterbordet og et sa en smuk Alterkalk opbevaret
tillyvende et Høvelkar i et Skab. Derfra kom j
til Bromølle, hvor j lad mig føre hen i Skoven
for at see en Sten af usædvanlig Størrelse der skulde
ligge. Den var, saa vidt j kunde skjønne ved at
skridte om den, omtr. 30 Alen i Omfang, men for
øvrigt ikke malerisk, da dens Overflade er temmelig
jorn. En anden Sten var smukkere: den var klævet
og i Spalten var vejet en Vidie af betydelig Størrelse
som op i en Hilde arislete ved Foden af den. For en
Bakke saa j ind over den store Damose, der som
en rødtglad Flade altid for mig har stor Interesse.
J gik videre og maade hertil Vedbygaard om
Eftermiddagen ikke saa troet som indmattet
af Varmen, da Vandselem var vel heet at slæbe
paa en deilig varm Septemberdag. Denne
Tid til Skovtid var Teralet af min Som-
merreise for saa, da j nu ikke skal vende
tilbage til Alandsstaden, og see til, hvad j
kan bringe ind af denne Sommers Studier.